

DREPTUL

LEGISLAȚIUNE — DOCTRINA — JURISPRUDENȚA — ECONOMIE POLITICĂ

DIRECTOR: C. G. DISSESCU

PRIM-REDACTOR: V. ATHANASOVICI

Redactori: PAUL NEGULESCU, DEMETRU NEGULESCU, ALEX. CERBAN, G. MEITANI, G. G. DANIELOPOLU
G. C. CRISTESCU, SILIU RĂDULESCU

ZIARUL APARE
JOIA ȘI DUMINECĂ

REDACȚIA ȘI ADMINISTRAȚIA: STRADA PARIS, 20

REDACTOR-ADMINISTRATOR
B. P. RĂDULESCU

ABONAMENTELE

se fac pe an și pe jumătate de an
la 1 Ianuarie și 1 Iulie
Dela 1 Iulie până la 1 Sept. ziarul nu apare

GRIGORE G. PĂUCESCU
FONDATOR-PROPRIETAR

Un număr: 50 bani
Un număr vechin 1 leu

COSTUL ABONAMENTULUI

Pe an, 40 lei; pe jumătate an, 20 lei
Studentzii plătesc pe jumătate
Pentru străinătate se adaugă timbrul postal

S U M A R

JURISPRUDENȚA ROMÂNĂ. — *Inalta Curte de casațiune și justiție, secțiunea III*: D. Pârvulescu cu Ministerul de finanțe. *Curtea de apel din București, secțiunea I*: N. D. Cocea, președintele societății cooperative pe acțiuni «Poporul».

Tribunalul județului Tutova: Ion Em. Paladi cu Gherasim Cambiți societatea Fönix din București și alții,

JURISPRUDENȚA STRAINĂ. — *Tribunalul civil din Bruxelles*. — Observațiune de S. R.

Justiția de pace din Mazamet. — Observațiune de S. R.
Bibliografie.

JURISPRUDENȚA ROMÂNĂ

INALTA CURTE DE CASAȚIUNE ȘI JUSTIȚIE

SECȚIUNEA III

Audiența dela 22 Aprilie 1914

Președinta d-lui I. Duca, președinte

D. Pârvulescu cu Ministerul de finanțe

PENSIUNI. — FUNCȚIONAR. — ALCOOLISM. — DACĂ CONSTITUE O INFIRMITATE. — ART. 3 LIT. C, LEGEA PENSIUNILOR.

Alcoolismul ne constituind prin el însuși o infirmitate în sensul legii pensiunilor, ci el fiind mai mult o rea deprindere, o anomalie în modul de conduită a vieții, nu poate da drept funcționarului atins de acest vițiu să ceară regularea sa la pensie cu dispensă de etate.

No. 134. — Respins recursul făcut de D. Pârvulescu, contra deciziei No. 187 din 1913, a Curții de apel din București, secțiunea IV, în proces cu Ministerul de finanțe.

S'a citit raportul făcut în cauză de d-l consilier G. Taslăuanu.

S'au ascultat d-nii avocați Spineanu, pentru recurent, în dezvoltarea motivelor de casare, și Zăuceanu, din partea Ministerului de finanțe, în combateri.

Curtea, deliberând,

Asupra motivelor de casare:

«Violarea art. 3 lit. c din legea generală de pensiuini și nemotivarea hotărârei. În adevăr, conform acestui text de lege, orice funcționar al Statului, care a servit timp de 15 ani, poate beneficia, cu dispensă de vârstă, de dreptul de pensiuine, dacă în timpul serviciului și pentru cauze streine de serviciu, a devenit infirm. Onor. Curte deși constată că eu mă aflu în aceste condițiuni ale legii, îmi refuză totuși dreptul de pensiuine, sub cuvânt că infirmitatea mea derivă din alcoolism și că o asemenea infirmitate nu dă dreptul la avantajile legii, de oarece s'ar atinge morala publică, dacă s'ar admite că un funcționar se poate pune prin propria sa voință în imposibilitate de a mai funcționa și-mi refuză în consecință dreptul de pensiuine dela 1908 până în prezent. Această interpretare este greșită pentru că legiuitorul în art. 3 lit. c, n'a distins infirmitățile între ele și d-nii judecători nu pot creia incapacități pe care legea nu le-a creiat. Alcoolismul este o boală organică. El este un viciu reprob de morala publică, dar el nu este sancționat de art. 3 lit. c, și morala publică cu dreptul pozitiv sunt două lucruri cu desăvârșire distincte, tocmai prin aceea că unul sancționează, cealalt nu. Fără text de lege, vițiile nu constituiesc decăderi de drepturi, domeniul moralei nu poate încălca domeniul legii pozitive. De altă parte, despre dol nu poate fi vorba, căci nu se poate susține că alcoolismul a fost practicat de mine în vederea obținerii avantajilor legii, de oarece în epoca otrăvirii organismului, art. 3 lit. e, dispoziție legislativă recentă nu există; de altă parte, a pierde leafa pentru obținerea pensiuinei, care în toate cazurile este o sumă mai mică decât leafa, nu înseamnă un avantaj, și, în fine, instinctul de conservare individuală

este o garanție suficientă pentru a exclude din aceste ipoteze dolul, cum acesta a fost de altfel exclus în țările occidentale în cazurile de asigurare pentru *faute lourde*, asimilat dolului și sinuciderei, care au fost admise. Alcoolismul este o boală primejdioasă și cineva nu se otrăvește numai de dragul atingerii moralei publice, adevăratele cauze stau mai presus de voința omului».

Având în vedere că din decizia supusă recursului se constată că comisiunea pentru constatarea și regularea drepturilor la pensie, prin decizia sa cu No. 725 din 11 Iunie 1914, a respins cererea recurentului Dumitru Pârvulescu, de a fi înscris la pensie cu dispensa de vârstă, pentru infirmități căpătate în timpul serviciului, pe motiv că petiționarul nu se găsește în nici unul din cazurile prevăzute de art. 3, din legea generală de pensiuni spre a fi scutit de condițiunea vârstei, căci din procesul-verbal încheiat în baza art. 26 de comisiunea medicală se constată că el suferă de alcoolism cronic care nu poate fi considerat, în spiritul legii, ca o infirmitate;

Că, în contra acestei deciziuni, numitul recurent a făcut apel, susținând că alcoolismul cronic de care suferă, și care-l face impropriu serviciului, constituie o infirmitate în sensul art. 3 din legea pensiilor care îi dă dreptul de a fi regulat la pensie cu dispensă de vârstă;

Că, Curtea de apel din București, secția IV, judecând procesul, a respins apelul ca neîntemeiat, motivând ca și prima instanță, că alcoolismul nu poate constitui prin el însuși o infirmitate în sensul legii pensiilor, care să dea drept funcționarului atins de acest vițiu să ceară regularea sa la pensie cu dispensă de etate;

Având în vedere că, după art. 3 lit. c, din legea generală de pensiuni, când funcționarul a dobândit infirmități care îl fac impropriu serviciului, fie că sunt sau nu provenite din cauza lui, el va avea drept la pensie conform art. 1, cu drept de dispensă de vârstă, cu condițiune să fi îndeplinit 15 ani de serviciu;

Considerând că, în speță, Curtea de apel din procesul verbal al comisiunii medicale constituită conform art. 26 din zisa lege, constată în fapt că recurentul D. Pârvulescu, suferă de alcoolism cronic din cauza abuzului de alcool, având ca consecință incapacitatea de muncă;

Considerând că vițiu alcoolismului neconstituind

prin el însuși în sensul art. 3 lit. c din legea pensiilor o infirmitate, ci el fiind mai mult o rea deprindere voluntară, o anomalie în modul de conduită al vieții care împiedică pe cel atins de el de a-și exercita în mod normal ocupațiunile sale zilnice și de care printr'o sfortare de voință ar putea scăpa, bine instanțele de fond au refuzat regularea la pensie a recurentului pentru cei 21 ani serviți Statului ca învățător, mai înainte de a împlini etatea de 57 ani, cerută de lege, căci altfel ar fi să se acorde un premiu de încurajare imoralității și vieții neregulate, ceea ce n'a putut să fie în intenția legiuitorului când a acordat dispozițiunea de favoare a regulării la pensie în caz de infirmități cu scutirea de vârstă;

Că, dar, motivul de casare nefiind fondat, recursul cată să fie respins.

Pentru aceste motive, respinge.

CURTEA DE APEL DIN BUCUREȘTI

SECȚIUNEA I

Audiența dela 26 Martie 1914

Președinta d-lui St. Mladoveanu, consilier

N. D. Cocea, președintele societății cooperative pe acțiuni
«Poporul»

SOCIETATE COOPERATIVĂ. — TRANSFORMARE ÎN SOCIETATE PE ACȚIUNI. — STATUTE. — MODIFICAREA CAPITALULUI VARIABIL ÎN CAPITAL FIX. — ADUNARE EXTRAORDINARĂ. — HOTĂRÂRE VALABILĂ.

Deși în drept strict, convențiunile noi ale asociațiilor, neprevăzute în actul constitutiv al societății, nu ar putea, în principiu, avea loc decât cu acordul unanim al tuturor părților interesate, totuși fiindcă în societăți capitalurile sunt împărțite într'un număr considerabil de acțiuni și întrucât tot ce nu este oprit este permis, urmează a se recunoaște că, în tăcerea statutelor, adunarea generală extraordinară este în drept a modifica statutele societății, fără a distinge dacă modificările poartă sau nu asupra bazelor esențiale ale societății.

Astfel fiind, o societate cooperativă transformându-se în societate anonimă pe acțiuni și modificând capitalul social variabil în capital fix, această hotărâre prevăzută în procesul-verbal al

adunării generale extraordinare, luată cu majoritatea voturilor reprezentând cel puțin jumătate din capitalul social, este valabilă și societatea regulat constituită.

No. 23. — Admis apelul făcut de N. D. Cocea, contra jurnalului tribunalului Ilfov, secția I comercială No. 3061 din 1914.

S'au ascultat: d-l avocat Ștefănescu-Brăila, din partea apelantului; d-l procuror G. A. Drăghiei, în concluzii, pentru admiterea apelului.

Curtea,

Asupra apelului făcut de N. D. Cocea, în calitate de președinte al societății cooperative pe acțiuni «Poporul» din București, făcut prin petiția înregistrată la No. 432 din 1914, al tribunalului Ilfov, secția I comercială, prin care s'a respins cererea acestei societăți de a transcrie, afișa și publica extractul procesului-verbal al adunării generale extraordinare din 3 Noembrie 1913, din care se constată că s'a transformat societatea din cooperativă pe acțiuni, în societate anonimă pe acțiuni;

Având în vedere că, din debaterie orale urmate în instanță, actele prezentate cum și din concluziunile scrise depuse de părți se constată: că, mai multe persoane, între care dr. Robin, N. D. Cocea, I. C. Frimu, A. Buzescu, etc., au convenit la 24 Septembrie 1909, a înființa o societate cooperativă de imprimerie și librărie sub numele de «Poporul», cu un capital de 50.000 lei, din care 5.000 lei, reprezentând a 10-a parte din valoarea subscrisă, s'au vărsat prin recipisa cu No. . . . la Cassa de depuneri, efectuând și toate cerințele legii comerciale pentru constituirea și existența ei ca persoană juridică; că, societatea după o durată de câțva timp, în urma deciziunii adunării generale extraordinare, constatată prin procesul-verbal din 3 Noembrie 1913, hotărăște transformarea ei în societate pe acțiuni și modificarea stipulațiunii capitalului său în capital fix de 50.000 lei, împărțit în 500 acțiuni a 100 lei fiecare acțiune; că, președintele societății N. D. Cocea, în baza deciziunii adunării generale extraordinare, cere tribunalului Ilfov, secția I comercială ca aceste noi modificări ale actului constitutiv al societății să se transcrie, a se afișa și publica, cerere ce a fost respinsă prin jurnalul cu No. 3061 din 1914, dedus prin acest apel judecăței acestei Curți;

Având în vedere că reclamantul N. D. Cocea, susține că societatea cooperativă pe acțiuni fiind de acelaș tip cu societatea anonimă, iar după dispozițiunile art. 96 al. II c. com., este permis a se introduce în statute și actul constitutiv orice schimbări, și întrucât prin deciziunea adunării generale extraordinare nu s'a adus modificare decât în privința variabilității capitalului, transformându-l în capital fix de 50.000 lei, este în drept a face asemenea modificări, fără a mai fi nevoie de un nou act constitutiv de societate și de o altă autorizațiune a Camerei de comerț;

Având în vedere că este de principiu că actul constitutiv al societății reglementează puterile adunării generale ale societății; astfel dacă în statute se prevede clauza privitoare la modificare, fie pentru a o permite, sau a o opri, trebuie observată în toată rigoarea ei; că, chestiunea ce urmează a se ști este dacă adunarea generală, în tăcerea pactului social, are dreptul de a modifica statutele ei, sau trebuie o clauză expresă în ele ca să o autorize să facă o asemenea modificare;

Având în vedere că deși în strict drept, convențiunile noi ale asociațiilor, neprevăzute în actul constitutiv al societății, nu ar putea, în principiu, avea loc decât cu acordul unanim al tuturor părților interesate, totuși fiindcă în societăți capitalurile sunt împărțite într'un număr considerabil de acțiuni, ar fi foarte greu de a reuni unanimitatea acționarilor; că, nu trebuie de a pune societatea în imposibilitate de a aduce funcționării ei reforme înțelepte pentru bunul mers al ei, și întrucât este de regulă că tot ce nefiind oprit este permis, se legitimează a se recunoaște că adunarea generală extraordinară, în tăcerea statutelor asupra principiilor, modificațiunilor, este în drept a modifica statutele societății, fără a distinge dacă modificările poartă sau nu asupra bazelor esențiale ale societății;

Având în vedere că, dacă acestea sunt principiile, societatea «Poporul» transformându-se din cooperativă în societate anonimă pe acțiuni și modificând capitalul social din variabil în fix la suma de 50.000 lei, hotărârea sa prevăzută în procesul-verbal al adunării generale extraordinare din 3 Noembrie 1913, luată cu majoritatea voturilor reprezentând cel pu-

țin jumătate din capitalul social, este valabilă și societatea regulat constituită;

Că, dar, așa fiind, N. D. Cocea, în calitate de președinte al acestei societăți, justificând că a plătit taxa de 3%, asupra capitalului impozabil și că a scris pe o coală de 10 lei această decizie, este în drept a cere transcrierea, afișarea și publicarea ei și urmează a i se admite cererea.

Pentru aceste motive, admite apelul, etc.

Semnați: St. Mladoveanu, I. Coandă, N. N. Săulescu,
P. Hagiopol.

TRIBUNALUL JUDEȚULUI TUTOVA

Audiența dela 16 Octombrie 1913

Președinta d-lui N. Stănescu, judecător

Ion Em. Paladi cu Gherasim Cambiți, societatea Foenix
din București și altu

PRIVILEGIU ASUPRA MOBILELOR. — PRIVILEGIUL PROPRIETARULUI ASUPRA MOBILELOR ADUSE DE CĂTRE CHIRIAȘI SAU ARENDAȘI. — STRĂMUTAREA LOR. — DREPT DE URMĂRIRE. — ÎNTINDEREA ACESTUI DREPT ȘI ASUPRA RECOLTELOR. — ART. 1730 C. CIV.

PRIVILEGIU ASUPRA MOBILELOR. — TRANSPORTAREA LOR CU ȘTIREA PROPRIETARULUI. — DACA MAI POATE EXERCITA DREPTUL DE URMĂRIRE — ART. 1730 C. CIV.

FRUCTELE UNEI MOȘII. — VÂNZAREA LOR. — CONSIMȚIMÂNT TACIT. — ART. 1730 C. CIV.

PRIVILEGIU ASUPRA FRUCTELOR DE PE MOȘIE. — ACȚIUNE ÎN REVENDICARE. — EXERCITIU. — CUMPĂRĂTOR DE BUNĂ CREDINȚĂ. — ART. 1730 C. CIV.

1° Dreptul de urmărire pe care îl are proprietarul asupra mobilelor chiriașului sau arendașului duse de către acesta în alt loc, se întinde nu numai asupra mobilelor aduse de către arendași sau chiriași pe moșie, dar chiar și asupra fructelor, întrucât acestea fiind, după culegere, lucruri mobile, legiuitorul a înțeles să le cuprindă în cuvântul generic de „mobile“ întrebuițat în textul art. 1730 c. civ.

2° Acțiunea în revendicare prevăzută de art. 1730 c. civ., nu este dată proprietarului decât pentru lucrurile pe cari chiriașul le-ar fi transportat fără știrea lui, iar nu și pentru mobilele transportate și în privința cărora proprietarul și-a dat în mod expres sau tacit consimțământul.

3° Fructele de pe moșie fiind prin natura lor destinate a fi transportate, urmează că prin însăși faptul arendărei, proprietarul a consimțit ca

ele să poată fi transportate și vândute la epocile obișnuite.

4° Cu toate că acțiunea în revendicarea gajului tacit, prevăzută de art. 1730 c. civ., se întinde în mod general asupra tuturor mobilelor în privința cărora legea acordă dreptul de privilegiu și chiar când se găsesc în posesia terțiilor cari au dobândit drepturi asupra lor, totuși cu privire la fructe, această acțiune nu se poate exercita decât atunci când recoltele sunt în posesia arendașului, deși duse în alt loc decât pe moșie, iar nu și când ele se găsesc în posesia unui cumpărător de bună credință.

Tribunalul,

Asupra acțiunii intentată de d-l Ioan Em. Paladi, prin petiția înregistrată la No. 19993 din 1913, asupra cererilor de intervenție făcute d-l Gh. Conidaris, prin petițiunea înregistrată la No. 21024, și societatea „Fönix“ din București, prin petițiunea înregistrată la No. 22423 din 1913, precum și asupra contestațiunei făcută de Gh. Conidaris prin petițiunea înregistrată la No. 20947 din 1913, în contra sechestrului înființat prin procesul-verbal din 17 Septembrie 1913, după cererea d-lui I. E. Paladi;

Având în vedere actele din dosar, susținerile părților din care rezultă în fapt următoarele:

Moșia Băcani, din județul Tutova, a fost arendată de d-l I. E. Paladi pe termen de 7 ani cu începere dela 23 Aprilie 1913, d-lui Gherasim Cambiți prin contractul din 7 Noembrie 1911 autentificat la No.....

Intre arendașul Gh. Cambiți și d-l A. Lazaris bancher din Brăila, intervine în cursul acestei arendări un contract de asociație prin care dreptul de administrație este dat exclusiv acestuia din urmă, contract ne recunoscut de proprietarul moșiei.

Anul acesta, din recoltele moșiei afectate de un gaj al Băncii Românești printr'un compt-curent de 110.000 lei, deschis d-lui Cambiți, și de un sechestrul al societăței „Fönix“ pentru despăgubirea sumei de 10.000 lei, d-l A. Lazaris aduce la Bârlad în mai multe rânduri o mare cantitate de cereale pe care o depune în gara Bârlad cu 11 recipise de depozit, în care, deponent figură d-l A. Lazaris și destinatar d-l Gh. Conidaris din Brăila.

La 11/24 Septembrie a. c., adică posterior liberării acestor recipise de depozit, se modifică de către C. F. R., numele deponentului, ștergându-i-se numele lui A. Lazaris, făcându-se mențiune în josul recipisei că predător și destinatar este aceeași persoană Gh. Conidaris.

La 12/25 Septembrie 1913, a doua zi după modificarea recipiselor, cu borderoul N-rul 76 al mijlocitorului de cereale Sabovici din Brăila se cumpără de către d-l Conidaris 16 vagoane orz depozitate de A. Lazaris în gara Bârlad.

În fine pe ziua de 13 Septembrie, d-l A. Lazaris mai aduce în gara Bârlad 3 vagoane cu sămânță de în, pe care, în aceeași zi, o cumpără la bursa din Brăila tot d-l Conidaris cu borderoul No. 79 a mijlocitorului Sabovici, iar recipisele de depozit a acestei cantități, gara le liberează chiar în aceea zi pe numele d-lui Conidaris ca predător și destinatar.

Asupra acestor cereale depuse în gara Bârlad, d-l I. E. Paladi, în calitate de proprietar al moșiei și pentru despăgubirea câștiurilor și pretențiilor derivând din contractul de arendare, cere înființarea unui sechestrul care se efectuează prin procesul-verbal încheiat la 17 Septembrie de d-l portărel N. Vasiliu dela tribunalul Tutova și face cerere de revindicare conform art. 1730 c. civ., petițiunea înregistrată la No. 19993 din 1913, în contra lui Gh. Cambiți, pentru menținerea privilegiului asupra cerealelor sechestrate.

La această acțiune, fac intervențiuni pedeoparte: 1) d-l Gh. Conidaris, petiția înregistrată la No. 21024 din 1913, în calitate de cumpărător al cerealelor; 2) societatea „Fönix” ca creditoare a lui Gh. Cambiți, iar pe de alta d-l Gh. Conidaris face contestație în contra sechestrului înființat asupra cerealelor depuse în gara Bârlad, cereri conexe toate cu acțiunea de revindicare a d-lui Ion Em. Paladi;

Având în vedere că, în contra acțiunii de revindicare a proprietarului, d-l Gh. Conidaris susține: 1) că această acțiune nu se poate întinde la fructe, căci art. 1730 c. civ., conferă acest drept numai asupra mobilelor ce formează zestrea moșiei; 2) că fiind cumpărător de bună credință a lucrurilor pe care le are și în posesie, este apărat în contra acțiunii de revindicare și că în tot cazul trebuie a fi despăgubit de suma cu care a cumpărat cerealele,

potrivit art. 1910 c. civ., pentru că cumpărarea a avut loc la bursa din Brăila;

Având în vedere că, legiuitorul prin art. 1730 c. civ., a dat proprietarului pentru despăgubirea pretențiilor ce decurg din contractul de arendare sau închiriere un drept de privilegiu asupra mobilelor aduse în casă, asupra recoltei anului curent și asupra a tot ce servește la exploatarea moșiei, iar pentru a evita piedica ce s'ar fi născut la exercițiul acestui privilegiu prin transportarea mobilelor de pe mobilul închiriat sau arendat, s'a dat proprietarului un drept de urmărire asupra mobilelor duse în alt loc, fără consimțământul lui, cu condițiune numai ca acesta să fi făcut cererea în timp de 40 zile cu privire la mobilele unei moșii, sau 15 zile cu privire la acele ale unei case;

Că, deși în ultimul aliniat în care se arată dreptul de sechestrul și revindicare a mobilelor transportate în altă parte, nu se disting fructele de cele alte mobile, după cum se face în aliniatul în care se precizează obiectul privilegiului, totuși nu se poate susține că această acțiune nu s'ar întinde și la fructele arendașului, căci acestea fiind după culegere bunuri mobile, și legiuitorul întrebunțând cuvântul generic de „mobile”, a înțeles să cuprindă și fructele, cu atât mai mult că în acest aliniat al art. 1730 c. civ., nu se făcea decât se întărea dreptul de privilegiu acordat proprietarului, printr'un drept de urmărire a tuturor bunurilor mobile, asupra cărora fixase privilegiu, în cazul când ar fi duse în alt loc fără consimțământul proprietarului, și cum acest privilegiu întemeiat pe ideia unui gaj tacit admis încă din dreptul roman în favoarea proprietarului, se întinde și asupra fructelor, iar acțiunea de revindicare prevăzută de art. 1730 c. civ., ultimul aliniat, nu este decât reducerea gajului pentru exercițiul privilegiului (*vindicatio pignoris — actioserviana*) nu există nici o rațiune ca să fie întinsă numai la mobilele propriu zise (zestrea), și nu și la fructe;

Că, în acest sens, în legislația noastră mai este și argumentul tras din art. 610 pr. civ., unde în aliniatul II se dă drept proprietarului să sechestreze toată averea mișcătoare de pe moșie transportată în alt loc fără consimțământul proprietarului, dacă proprietarul și-a păstrat privilegiu prin revindicarea prevăzută de art. 1730 c. civ., or, în termenul ge-

neral „averea mișcătoare“ sunt cuprinse și fructele moșiei ;

Că, de altfel, chiar dacă s'ar admite doctrina după care acțiunea de revendicare din art. 1730 c. civ., este mărginită la mobilele casei și moșiei (zestrea) iar nu și la fructe, întru cât numai privilegiul asupra mobilelor propriu zise ar fi întemeiat pe ideea unui gaj tacit, iar privilegiul asupra fructelor este o invenție a codului modern și explicat prin natura (calitatea) specială a bunului afectat cu privilegiu, încă acțiunea de revendicare a fructelor există, căci această doctrină departe de a-l lipsi pe proprietar de privilegiul asupra fructelor în cazul deplasării lor, ceiace ar fi nedrept, se dă ceva mai mult proprietarului și anume un drept de privilegiu în afară de ideea de gaj și de posesie și se ajunge la concluziunea că fructele pot fi revendicate chiar când nu s'ar găsi pe moșie în posesia arendașului, ci depozitate în altă parte, independent de respectul termenelor fixate de art. 1730 ultima parte al aliniatului I (Coresp. 402 c. fr. 20 cod. belg. V. Guillaud, Priveleges, I p. 365, No. 298), atât timp cât îi aparțin însă arendașului ;

Având în vedere că, legiuitorul apărând în principal interesul închirietorului sau arendașului, a limitat exercițiul acțiunii proprietarului la un termen fix dela deplasarea bunurilor mobile, pentru a nu lăsa prea multă incertudine asupra transacțiilor ce se fac asupra unor asemenea bunuri, iar pe de alta nu a permis acțiunea decât asupra «mobilelor» duse în alt loc fără consimțământul lui, căci numai în acest caz interesul lui ar fi periclitat și legiuitorul socotind faptul ca un furt de gaj, îi dă acțiunea în revendicare, independent de natura drepturilor celor de al treilea, cari chiar de bună credință fiind, pot fi atinși de această acțiune ; că, deci, acțiunea de revendicare nu este dată pentru mobilele transportate în alt loc, în privința cărora proprietarul și-a dat în mod expres sau în mod tacit consimțământul, dedus acest din urmă caz atât din împrejurările în care a avut loc deplasarea, dacă proprietarul știind, nu s'a opus, cât și din natura obiectelor, cum de pildă în cazul lucrurilor ce sunt destinate a fi vândute, marfă de comerț, etc., sau în fine din împrejurările că lucrurile ridicate nu sunt necesare, când cele rămase ar înzestra îndeajuns casa sau moșia potrivit art.

1446, în limitele căruia se poate întinde dreptul de revendicare ;

Având în vedere că fructele de pe moșie fiind prin natura lor destinate a fi vândute, să deduce în mod pozitiv, din aceasta că prin însuși faptul arendărei, proprietarul a consimțit ca ele să poată fi transportate și vândute la epocile obișnuite pentru aceasta (Laurent, vol. 29, pag. 446 ; Baudry, I, pag. 383), și cu atât mai mult, pare evident acest lucru, cu cât vânzarea recoltelor este de cele mai multe ori singurul mijloc de a-și executa arendașul obligațiunea de a plăti arenda și de a-și crea venitul necesar pentru trai, și a se admite că transportarea și vânzarea recoltelor nu se poate efectua fără consimțământul expres al proprietarului, ar fi să se creeze o situațiune de absolută incapacitate arendașului cu privire la dreptul său asupra recoltelor, și a se face imposibilă exploatarea moșiei, precum s'ar face imposibil și exercițiul unui comerț, dacă proprietarul imobilului ar trebui să consimtă expres la vânzarea mărfii din imobil, marfă care prin natura ei este destinată a fi vândută și care numai atât, cât este în imobil este afectată de privilegiul proprietarului ;

Că, deci, deși acțiunea de revendicare a gajului tacit prevăzut de art. 1730 c. civ., se întinde în mod general asupra tuturor mobilelor în privința cărora legea acordă drepturi de privilegiu, și acest lucru chiar când acestea se găsesc în posesia terților cari au dobândit de bună credință drepturi asupra lor, totuși cu privire la fructe, această acțiune nu se poate exercita decât când sunt recoltele în posesia arendașului, deși duse în alt loc, decât pe moșie, iar nu și când ele se găsesc în posesia unui cumpărător de bună credință, căci în acest caz transportul și vânzarea s'a făcut cu consimțământul proprietarului, consimțământ tacit dedus din natura lucrului destinat a fi vândut, și această limitare a dreptului de revendicare nu numai că nu daunează proprietarului care oricând se poate opune și poate urmări recolta înainte de a intra în posesia unui terț de bună credință, dar este și în folosul arendașului și mai ales în interesul tranzacțiilor, ce se fac asupra recoltei, principalul izvor de bogăție al țării ;

Că, astfel fiind, chestiunea ce are a se vedea în fapt este : dacă recolta a fost vândută sau nu d-lui Conidaris ; dacă acesta se găsește în posesiunea recoltei și dacă este de bună credință ;

Având în vedere că, în cazul de față deși transportul a fost făcut de A. Lazaris, totuși acesta lucrând pe baza contractului de asociație ce avea cu arendașul Gherasim Cambiți, și neavând față de proprietar un drept distinct de al acestui arendaș, urmează că transportul s'a făcut în numele arendașului și depozitul s'a făcut în gară pentru acesta;

Având în vedere că recipisele fiind astăzi pe numele d-lui Gh. Conidaris, care este arătat în recipise și deponent și destinatar, urmează că acesta este în posesia cerealelor, căci C. F. R. primind transmiterea recipiselor dela Lazaris la Conidaris, prin facerea rectificărilor numelui deponentului, posedă astăzi pentru acesta din urmă;

Considerând, însă, că dacă d-l Gh. Conidaris este în posesia cerealelor, nu se poate însă susține, față de împrejurările mai sus arătate, că este un cumpărător de bună credință, și în această calitate să se opună acțiunii de revendicare a proprietarului;

Că, pe lângă faptul inexplicabil că Lazaris depune pe numele d-lui Conidaris, ca destinatar o cantitate însemnată de cereale pe care încă nu o vânduse acestuia, căci altfel n'ar mai fi fost nevoie de cumpărarea efectuată la 12 Septembrie, prin borderoul No. . . ., la bursa de Brăila, dar graba ce pune d-l Conidaris, împreună cu A. Lazaris, ca, cu o zi anterioară cumpărării și anume la 11 Septembrie, să se preschimbe recipisele pe numele celui dintâi ca predător, precum și cumpărarea la Brăila a celor 3 vagoane cu sămânță de în aduse de Lazaris în gară, căci borderoul No. . . ., arată că marfa vândută este depozitată în gara Bârlad, și graba cu care în aceași zi se liberează recipisele pe numele lui Conidaris, de și nu se tăgăduște că nici el nici presupușii lui nu se găseau în gara Bârlad, ca să poată face depunerea pe numele acestuia și primirea recipiselor, lucruri făcute în mod sigur tot de Lazaris, toate acestea constituiesc dovezi precise și concordante că vânzarea nu a fost reală, ci simulată în scopul de a putea sustrage privilegiului proprietarului și celor altor urmăriți, o parte din cerealele de pe moșia Băcani, sau în tot cazul dacă vânzarea a avut loc în realitate, împrejurările de mai sus sunt dovezi că cumpărătorul a fost de rea credință, și în asemenea caz fraudă conrupând totul, cumpărătorul nu poate opune proprietarului dreptul său, de și este în posesia lucrului;

Că, de și acțiunea proprietarului pentru urmărirea privilegiului asupra recoltei, privilegiu consfințit de art. 1730 c. civ., nu este admisibilă în contra unui cumpărător de bună credință, căruia i-a fost predată recolta, totuși în cazul de față d-l Conidaris nefiind cumpărător real, în tot cazul fiind cumpărător de rea credință, acțiunea proprietarului este întemeiată și urmează a fi admisă ca întemeiată și în consecință privilegiul proprietarului fiind conservat asupra acestei recolte depuse în gara Bârlad, trebuie a fi admisă și cererea de intervenție a societății «Fönix», respingându-se ca neîntemeiată atât cererea de intervenție a d-lui Conidaris, cât și contestația la sechestru asigurător asupra cerealelor depozitate în gara Bârlad;

Văzând și cererea de cheltueli de judecată și art. 146 pr. civ.

Pentru aceste motive, redactate de d-l judecător de ședință N. Stănescu, admite acțiunea, etc.

Semnat: N. Stănescu, Ath. Demetrescu.

JURISPRUDENȚA STRĂINĂ

TRIBUNALUL CIVIL DIN BRUXELLES

Audiența dela 24 Mai 1912

DIVORȚ. — STRĂIN. — STATUT PERSONAL. — CAUZE DE DIVORȚ. — CONVENȚIA DELA HAGA DIN 1902 (RATIFICATĂ LA NOI ÎN 1904).
TUTELĂ. — STATUT PERSONAL AL MINORULUI. — CONVENȚIA DELA HAGA DIN 1902. — MĂSURI PROVIZORII.

¹⁰ În privința cauzelor de divorț, străinii sunt supuși în Belgia regulelelor statutului lor personal. Soțul reclamant poate însă să invoace o cauză de divorț prevăzută de legea belgiană.

²⁰ Tutela unui minor e cărmuită de legea sa națională, în conformitate cu convenția dela Haga din 12 Iunie 1902; măsurile provizorii pot însă fi luate de către autoritățile locale.

(Din *Journal Clunet*, anul 1913, p. 652).

Observațiune. — Vezi asupra divorțului străinilor în România și a Românilor în străinătate, D. Alexandrescu, *Dreptul civil român*, II, p. 68 urm. (ed. a 2-a).

Această chestiune, care altă dată era controversată a fost definitiv curmată prin convenția dela Haga, la care a aderat și țara noastră. În consecință, s'a decis că, în urma acestei convenții, ratificată la 10 Martie 1904, soții străini pot cere divorțul numai

dacă legea lor națională și legea locului unde se face cererea admit divorțul, iar legea națională va fi singură observată, decă legea locului unde se face cererea prescrie sau permite aceasta.

Prin urmare, legislația română admitând instituția divorțului încă din timpurile cele mai depărtate, și considerându-l ca o chestiune de statut personal al soților, urmează că legea ce are a fi aplicată când doi soți străini cer despărțenia, va fi cea străină, care va determina atât aptitudinea de a divorța, cât și cauzele de despărțenie ce pot fi invocate. C. București, *Dreptul* din 1911, No. 2, p. 15. Vezi și trib. Ilfov, *Dreptul* din 1911, No. 75.

Încât privește chestiunea privitoare la tutelă, ea atârnă de statutul personal al minorului, (Art. 1 din conv. dela Haga). Tot această convenție dispune, prin art. 7, că, până la organizarea tutelei, precum și în toate cazurile urgente, autoritățile locale pot lua măsurile necesare pentru protecția persoanei și a interesului minorilor străini. Vezi D. Alexandresco, *op cit.*, II, p. 813 urm., (ed. a 2-a).

S. R.

JUSTIȚIA DE PACE DIN MAZAMET

Audiența dela 28 Februarie 1913

PRESCRIPTIE. — TITLURI LA PURTĂTOR FURATE. — SUSTRAGEREA LOR PRINTR'UN FALS. — REVENDICAREA ACESTOR TITLURI. — NEAPLICAREA ART. 2279 § 2 C. CIV. (1909 § 2 C. CIV. ROMÂN).

Paragraful 2 al art. 2279 c. civ., (1909 § 2 c. civ. rom.), care permite aceluia ce a fost deposedat de un titlu la purtător prin furt de a-l revendica, timp de trei ani dela furarea acestui titlu, nu se aplică atunci când sustragerea titlului se datorește unui fals, iar nu unui furt.

(Din *Recueil Phily*, anul 1913, p. 612)

Observațiune. — Partea finală a art. 1909 din codul nostru civil, fiind o excepție dela principiul general pus de partea întâi a acestui text, este ca toate excepțiile, de strictă interpretare. *Exceptiones sunt strictissimæ interpretationis*: De aceea, sentința judecătorească din Mazamet, a cărei sumar s'a reprodus mai sus, este nu se poate mai juridică, acest text nefiind aplicabil de câteori sustragerea lucrului mobil nu se datorește unui furt, ci, ca în speță, unui fals. Tot

în acest sens s'a pronunțat altă dată și Curtea din Chambéry. D. P. 95. 2 342.

În baza acestor principii se decide, cu drept cuvânt, că dispoziția art. 1909 § 2 nu se aplică atunci când lucrul mobil a fost sustras printr'un abuz de încredere și chiar o escrocherie, deși în această din urmă privință rezultă că acel deposedat de un lucru mobil altfel decât prin furt, nu va avea contra posesorului acestui lucru o acțiune în revindicare, ci numai o acțiune personală. Vezi în acest sens, C. din Douai, *Cr. judiciar* din 1913, No. 59, cu citații bogate, datorite d-lui profesor Alexandresco. Cpr. Pand. fr. V^o *Prescription civile*, 2633 urm.; Thiry, IV, 649; Planiol, I, 2469, etc.

Se decide însă, în genere, că proprietarul dela care un lucru mobil a fost răpit, în timp de războiu, de către un soldat inamic, prin forță și fără o rechiziție în regulă, poate să revendice acest lucru dela terțiul, chiar de bună credință, în mâinele căruia el îl găsește, pentru că în asemenea caz a existat un adevărat furt. Vezi în acest sens deciziile citate în Sirey et Gillbert, *Code civil annoté*, III, art. 2279, No. 103 (ed. a 4-a, 1908). *Contră*: Laurent, XXXII, p. 596.

S. R.

BIBLIOGRAFIE

A apărut :

Colecțiunea Legilor Financiare

DE

CONST. V. SĂVESCU

Advocat

Această colecțiune cuprinde : Legea de constatare și perceperea contribuțiilor directe. — Legea impozitului funciar. — Legea impozitului personal. — Taxa de 3% asupra salariilor. — Legea patentelor (cu un tablou al hotărârilor Inaltei Curți de casație, aranjat după profesioni). — Legea licențelor. — Legea monopolului vânzării băuturilor spirtoase. — Legea de urmărire, precum și legi, regulamente, legi interpretative și extrase din legile relative la aceste texte.

Toate aceste legi sunt adnotate cu jurisprudența Inaltei Curți de casație sub fiecare articol și diferite note explicative.

București, Tipografia „Gutenberg“ Strada Paris No. 20

— Prețul 6 Lei —